

Folketingets Beskæftigelsesudvalg
Christiansborg
1240 København K

Beskæftigelsesministeriet
Ved Stranden 8
1061 København K

T 72 20 50 00
E bm@bm.dk
www.bm.dk

CVR 10172748
EAN 5798000398566

Beskæftigelsesudvalget har i brev af 2. april 2014 stillet følgende spørgsmål nr. 301 (BEU alm. del), som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Mai Mercado (K).

28. oktober 2014

J.nr. 2014 - 3048

Spørgsmål nr. 301:

”I forlængelse af ministerens svar på BEU alm. del - spørgsmål 220, bedes ministeren oplyse, hvor meget en ægtefælle, forudsat at begge er på kontanthjælp uden yderligere indtægter og er over 30 år, skal tjene, for at gevinsten i parrets rådighedsbeløb ved at tage et arbejde er over 25 procent, dvs. en nettokompensationsgrad på mindre end 80 procent? Besvarelsen ønskes udregnet for et par på kontanthjælp, henholdsvis uden børn, med et barn, med to børn og med tre børn. De gennemsnitlige transportomkostninger ønskes inkluderet.”

Endeligt svar:

I svar på BEU alm. del spørgsmål 220 af 21. marts 2014 fremgår, at det som udgangspunkt kan betale sig at arbejde for en kontanthjælpsægtefælle, da arbejdsindkomst ikke modregnes fuldt ud i kontanthjælpen, men at der f.eks. kan være transportomkostninger forbundet med at påtage sig et arbejde, som ikke gør sig gældende for kontanthjælpsmodtagere. Besvarelsen af BEU 303 viser imidlertid, at stort set alle kontanthjælpspar fortsat har en økonomisk gevinst ved at være i beskæftigelse, når der tages højde for transportomkostninger.

Her spørges til, hvor meget en kontanthjælpsmodtager, der er gift med en anden kontanthjælpsmodtager, skal tjene, for at ægteparret tilsammen opnår en fremgang i rådighedsbeløbet på 25 pct.¹ Det svarer til en fremgang i den disponible indkomst på mellem 4.300 og 6.100 kr. om måneden for de angivne familietyper.

Økonomi- og Indenrigsministeriet er anmodet om bidrag til besvarelse af spørgsmålet og har svaret følgende:

”Nettokompensationsgraden er et mål for, hvor meget den disponible indkomst som fx kontanthjælpsmodtager udgør i forhold til den disponible indkomst som beskæftiget. Den disponible indkomst er i denne sammenhæng det, man har til rådighed til husleje, mad, tøj osv., når skatten og transportudgifter er betalt.

¹ En nettokompensationsgrad på 80 pct. svarer til en fremgang i rådighedsbeløbet/den disponible indkomst på 25 pct., idet $(100/80 - 1) \cdot 100 = 25$.

Nettokompensationsgraden kan opgøres på forskellige måder. Typisk bliver den opgjørt på individniveau. Men den kan også opgøres på husstands niveau, hvor man fx ser på, hvordan den samlede indkomst for et ægtepar på kontanthjælp ændrer sig, når den ene overgår til beskæftigelse.

Tabel 1-4 viser – for de ønskede familietyper – en række eksempler, der kan bidrage til at belyse den årsløn, der kræves, for at et ægtepar på kontanthjælp har en nettokompensationsgrad under 80 pct., hvor nettokompensationsgraden er opgjørt på husstands niveau.

Det bemærkes, at der er tale om stiliserede beregninger, der tegner et øjebliksbillede af den økonomiske tilskyndelse til at finde beskæftigelse for en række hypotetiske familietyper. Således vil den økonomiske tilskyndelse til at finde beskæftigelse – som fx opgjørt ved nettokompensationsgraden – øges væsentligt for den anden ægtefælle, hvis den ene allerede er i arbejde.

Beregningerne tager højde for modregning i ægtefælles kontanthjælp, aftrapning af boligstøtte og økonomisk friplads til børn i daginstitution samt transportudgifter til og fra arbejde. De gennemsnitlige månedlige transportudgifter for de pågældende familietyper er anslået til omtrent 500 kr. svarende til 6.000 kr. årligt, og det er i øvrigt lagt til grund for beregningerne, at afstanden mellem arbejde og bopæl er under 25 km, således at den beskæftigede ægtefælle ikke er berettiget til befordringsfradrag.

Af tabellerne fremgår for hver familietype den årlige bruttolønindkomst, der netop sikrer, at nettokompensationsgraden kommer under 80 pct.

Det ses, at den krævede bruttolønindkomst i alle eksemplerne indebærer, at der sker fuld modregning i den ikke-beskæftigede ægtefælles kontanthjælp, og at boligstøtten er helt aftrappet.

Det bemærkes, at der til brug for beregningerne udelukkende er set på ændringer i den årlige bruttolønindkomst á 1.000 kr. Fx ville nettokompensationsgraden i eksemplet med et ægtepar på kontanthjælp uden børn, jf. tabel 1, være kommet op på 80 pct. eller derover, hvis den årlige bruttolønindkomst havde været 382.000 kr. i stedet for 383.000 kr.

Det bemærkes desuden, at det i praksis vil være forskelligt fra par til par, hvor stor den årlige bruttolønindkomst skal være, for at nettokompensationsgraden kommer under 80 pct. Blandt andet vil det afhænge af, om de bor til leje, hvor stor husleje de har, af skatteprocenten i den kommune, de bor i, og en lang række andre forhold.

Endelig bemærkes det, at man i denne sammenhæng bør hæfte sig ved, at andre forhold end den økonomiske tilskyndelse, fx opgjørt ved nettokompensationsgraden, også spiller en vigtig rolle for deltagelsen på arbejdsmarkedet.

For det første kan kontanthjælp ikke uden videre vælges som alternativ til beskæftigelse som følge af rådighedsforpligtelsen i kontanthjælpssystemet. For det andet vil tilfredsstillelsen ved at bidrage aktivt på arbejdsmarkedet, fællesskabet med arbejdskolleger og betydningen af at kunne forsørge sig selv betyde, at en del vælger at arbejde, selv om de økonomisk set ikke har så meget ud af det.

Det at være i arbejde kan også i sig selv bane vejen for et bedre lønnet job over tid – eller gennem et styrket netværk hjælpe ens ægtefælle til at få fodfæste på arbejdsmarkedet, hvis der fx er tale om et par på kontanthjælp, hvor den ene kommer i job.

Tabel 1. Kontanthjælpspar uden børn

	Begge ægtefæller modtager kontanthjælp	Den ene ægtefælle modtager Kontanthjælp, og den anden er beskæftiget
	----- kr. pr. måned -----	
Lønindkomst	0	31.827
Indbetaling til ATP	180	90
Bruttolønindkomst	180	31.917
Kontanthjælp	21.198	0
Boligstøtte	779	0
Børne- og ungeydelse	0	0
<i>Samlet overførselsindkomst</i>	21.977	0
<i>Samlet indkomst</i>	22.157	31.917
Indbetaling til ATP	-180	-90
Arbejdsmarkedsbidrag	0	-2.546
Indkomstskat	-4.965	-7.472
Daginstitutionsbetaling	0	0
Transportudgifter til og fra arbejde	0	-500
<i>Disponibel indkomst</i>	17.012	21.308
Forskel i disponibel indkomst		4.296
Nettokompensationsgrad, pct.		79,8

Anm.: Ægtepar, hvor begge voksne er over 30 år. Lønindkomst ekskl. arbejdsgiveradministreret pensionsindbetaling. Huslejen udgør ca. 73.000 kr. årligt og dækker leje af en 100 m2 lejlighed. Pris- og lønniveau samt gældende regler i 2014. Gennemsnitlig kommune- og kirkeskat (kun den ene ægtefælle antages at være medlem af folkekirken). Den månedlige lønindkomst svarer til en årsløn på 383.000 kr. og en timeløn på 199,06 kr.

Kilde: Økonomi- og Indenrigsministeriets beregninger på lovmodellen.

Tabel 2. Kontanthjælpspar med 1 barn

	Begge ægtefæller modtager kontanthjælp	Den ene ægtefælle modtager Kontanthjælp, og den anden er beskæftiget
	----- kr. pr. måned -----	
Lønindkomst	0	43.327
Indbetaling til ATP	180	90
Bruttolønindkomst	180	43.417
Kontanthjælp	28.226	0
Boligstøtte	694	0
Børne- og ungeydelse	1.162	1.162
<i>Samlet overførselsindkomst</i>	30.082	1.162
<i>Samlet indkomst</i>	30.262	44.579
Indbetaling til ATP	-180	-90
Arbejdsmarkedsbidrag	0	-3.466
Indkomstskat	-7.552	-11.900
Daginstitutionsbetaling	-912	-1.571
Transportudgifter til og fra arbejde	0	-500
<i>Disponibel indkomst</i>	21.618	27.052
Forskel i disponibel indkomst		5.434
Nettokompensationsgrad, pct.		79,9

Anm.: Ægtepar, hvor begge voksne er over 30 år, og med ét barn i børnehave. Lønindkomst ekskl. arbejdsgiveradministreret pensionsindbetaling. Huslejen udgør ca. 73.000 kr. årligt og dækker leje af en 100 m² lejlighed. Pris- og lønniveau samt gældende regler i 2014. Gennemsnitlig kommune- og kirkeskat (kun den ene ægtefælle antages at være medlem af folkekirken). Den månedlige lønindkomst svarer til en årsløn på 521.000 kr. og en timeløn på 270,79 kr.

Kilde: Økonomi- og Indenrigsministeriets beregninger på lovmodellen.

Tabel 3. Kontanthjælpspar med 2 børn

	Begge ægtefæller modtager kontanthjælp	Den ene ægtefælle modtager Kontanthjælp, og den anden er beskæftiget
	----- kr. pr. måned -----	
Lønindkomst	0	46.493
Indbetaling til ATP	180	90
Bruttolønindkomst	180	46.583
Kontanthjælp	28.226	0
Boligstøtte	1.249	0
Børne- og ungeydelse	2.077	2.077
<i>Samlet overførselsindkomst</i>	<i>31.552</i>	<i>2.077</i>
<i>Samlet indkomst</i>	<i>31.732</i>	<i>48.660</i>
Indbetaling til ATP	-180	-90
Arbejdsmarkedsbidrag	0	-3.720
Indkomstskat	-7.527	-13.407
Daginstitutionsbetaling	-1.300	-2.501
Transportudgifter til og fra arbejde	0	-500
<i>Disponibel indkomst</i>	<i>22.725</i>	<i>28.444</i>
Forskel i disponibel indkomst		5.719
Nettokompensationsgrad, pct.		79,9

Anm.: Ægtepar, hvor begge voksne er over 30 år, og med to børn i hhv. børnehave og SFO. Lønindkomst ekskl. arbejdsgiveradministreret pensionsindbetaling. Huslejen udgør ca. 73.000 kr. årligt og dækker leje af en 100 m² lejlighed. Pris- og lønniveau samt gældende regler i 2014. Gennemsnitlig kommune- og kirkeskat (kun den ene ægtefælle antages at være medlem af folkekirken). Den månedlige lønindkomst svarer til en årsløn på 559.000 kr. og en time-løn på 290,54 kr.

Kilde: Økonomi- og Indenrigsministeriets beregninger på lovmodellen.

Tabel 4. Kontanthjælpspar med 3 børn

	Begge ægtefæller modtager kontanthjælp	Den ene ægtefælle modtager Kontanthjælp, og den anden er beskæftiget
	----- kr. pr. måned -----	
Lønindkomst	0	48.743
Indbetaling til ATP	180	90
Bruttolønindkomst	180	48.833
Kontanthjælp	28.226	0
Boligstøtte	1.804	0
Børne- og ungeydelse	2.992	2.992
<i>Samlet overførselsindkomst.....</i>	<i>33.022</i>	<i>2.992</i>
<i>Samlet indkomst</i>	<i>33.202</i>	<i>51.825</i>
Indbetaling til ATP	-180	-90
Arbejdsmarkedsbidrag	0	-3.900
Indkomstskat	-7.527	-14.495
Daginstitutionsbetaling	-1.250	-2.501
Transportudgifter til og fra arbejde	0	-500
<i>Disponibel indkomst</i>	<i>24.245</i>	<i>30.340</i>
Forskel i disponibel indkomst		6.095
Nettokompensationsgrad, pct.		79,9

Anm.: Ægtepar, hvor begge voksne er over 30 år, og med tre børn, hvoraf to går i hhv. børnehave og SFO, og ét barn ikke går i daginstitution. Lønindkomst ekskl. arbejdsgiveradministreret pensionsindbetaling. Huslejen udgør ca. 73.000 kr. årligt og dækker leje af en 100 m² lejlighed. Pris- og lønniveau samt gældende regler i 2014. Gennemsnitlig kommune- og kirkeskat (kun den ene ægtefælle antages at være medlem af folkekirken). Den månedlige lønindkomst svarer til en årsløn på 586.000 kr. og en timeløn på 304,57 kr.

Kilde: Økonomi- og Indenrigsministeriets beregninger på lovmodellen.

”

Venlig hilsen

Henrik Dam Kristensen